

Furs de 1365

VERSIÓ DE TREBALL a dia 27-6-2016
i per tant **susceptible de modificacions**, de la transcripció
dels Furs promulgats a les Corts de dit any

*****

Aquest document forma part del projecte general:

FURS DE VALÈNCIA (1238-1645)
Transcripció, traducció i estudi de tots els furs promulgats
per les Corts Valencianes al llarg de l'època foral

*****

GENERALITAT VALENCIANA
CONSELLERIA DE TRANSPARÈNCIA, RESPONSABILITAT SOCIAL,
PARTICIPACIÓ I COOPERACIÓ
(Direcció General de Responsabilitat Social i Foment de l'Autogovern)

UNIVERSITAT JAUME I
FACULTAT DE CIÈNCIES JURÍDIQUES I ECONÒMIQUES
(Àrea d'Història del Dret)

VALÈNCIA - CASTELLÓ

2016

CORTS DE 1365

Furs feyts per lo senyor rey en Pere en lo setge de Murvedre
en l'any M.CCC.LXV

Ad quos revertatur bona recuperata a detentione regis Castelle

[1919]

[1] Item, que conquerits e cobrats aquells castells, viles e lochs, los quals ara són a mà del rey de Castella qui s'cobraran d'ací avant o són stats a obediència del dit rey de Castella e ara ja són cobrats per lo senyor Rey, de continent ipso facto e realment, ab tots lurs drets, jurediccions e privilegis, segons en la manera que d'abans ho havien ans que fossen ocupats per lo dit rey de Castella, tornen a aquells e sien d'aquells de qui seran stats.

Emperò que sien servidors o sotsmesos del senyor Rey e encara qui per servi del dit senyor Rey dels quals servidors o sotsmesos e altres dessús dits per lo cobrament dels dits castells, viles o lochs, no sia haüda ne exigida alcuna cosa, reemçó, ne alcunes messions per lo senyor Rey ne per altra persona en loch seu dels senyors dels dits lochs per la dita raó, no contrastants quassevol pactes, covinences o promissions ab e per lo dit senyor Rey o per altre capità, o havent poder seu fets o faedors, los quals la present ordinació o coses en lo dit capítol contengudes, no puxen en res enfringir, enervar, anul·lar ne tolre, ne a aqueles alcun perjudici fer, ans romanguen en sa força e valor, e que les dites coses e ordinació sien promeses e jurades ab sagrament per lo senyor Rey e per la senyora Reyna, e per lur primogènit, e per lo qui és o serà capità del regne de València, o per lo consell del senyor Rey.

Plau al senyor Rey, exceptats dels strangers als qual és aparellat fer compliment de justícia, e no gita aquells strangers de possessió tro fins que sia declarat per sentència diffinitiva.

Que·ls béns d'aquells qui foren en la guerra, com d'aquells qui no hi foren, sien restituïts

[1920]

[2] Item, Senyor, que tots los béns axí mobles, seents, com semovents, e encara violaris o censals, e totes altres rendes, deutes, drets, per qualsevol, no·n sien nomenats o nomenadors, que sien vists o vistes de qualssevol persones habitants en les ciutats de València e de Xàtiva, viles o lochs del regne o d'altres servidors qui, a obediència e

manament del senyor Rey són stats per tota la present guerra o per servey del senyor Rey són stats catius, o morts, o altres qui no són stats de servir del senyor Rey seran atrobats en qualssevol ciutats, viles o lochs del dit regne, conquests o per conquerir, qui en la present guerra són stats o són a inobediència del dit senyor Rey, e a obediència del rey de Castella e de sos sotsmesos, de continent que seran cobrats, ipso facto e realment tornen e sien restituïts e puxen ésser presos demanats e demanades, ab tots sos drets e obligacions a per aquells de qui eren per e de aquells qui·ls tendran o tenen, o eren tenguts ans de la ocupació del dit rey de Castella e sotsmeses de aquell, e açò sens tot contrast e embarch, francament e sens alcuna reemçò, despeses e servir, e sens alcuna exacció, no contrastants als cuns pactes, covinences, promissions o remissions, per lo dit senyor Rey o per algun capità seu o altra qualsevol persona per aquell, fetes e faedores, ans aquells dits pactes e covinences, promissions e remissions, sien casses e nul·les en quant la present ordinació e coses en lo present capítol contengudes toquen, o sien vistes prejudicar, e que açò sia promès e jurat ab sacrament per lo senyor Rey, e per la senyora Reyna, e per lo senyor Duch, e per lo capità del dit Regne qui és o d'ací avant serà per lo Consell del senyor Rey.

Plau al senyor Rey.

Remissió de totes penes civils e criminals

[1921]

[3] Item, que totes e qualssevol penes civils e criminals, e multes, comeses o perpetrades per qualssevol dels dits tres braços, o per qualsevol de aquells, o de dites ciutats, viles o lochs, alqueries o altres población, axí per raó de hosts fallides com per manament del senyor Rey o de son capità, o de qualssevol altres officials o jutges ordinaris o delegats seus fets, com per altra qualsevol causa o raó sien remeses, e vajan e sien haüts per remeses e per perdonats. E que d'açò sia feyta carta bona e larga e franca de dret de sagell.

Respon lo senyor Rey que li plau remetre e remet totes penes civils e criminals de hosts fallides, e de totes altres penes pecuniàries civils o criminals en què la dita Cort e braços o singulars de aquella, o hòmens lurs, o algun o alguns per qualsevol manera o raó tro per tot lo present més d'agost, exceptat emperò dels crims dels quals mort o nafres són stades seguides, e los quals crims no són de aquells crims exceptats per stil de la cort del senyor Rey, ço és traïdors, sodomites, fabricadors de falses monedes, e si havien comès crim de lesa majestat.

Que après mort del notari tots los libres de aquell sien meses en la cort

[1922]

[4] Com en la ciutat e regne de València se sia moltes de vegades sdevengut que los libres e protocols e scriptures dels notaris, après òbit de aquells romanen en poder de la muller del notari defunct e d'altres persones prevades, les quals per mala cura e negligència lexaven perdre e destruir los dits libres e protocols o scriptures, hoc encara aquells venien a persones faents tapins e cubertes de libres, e encara a speciers.

E semblantment, algunes vegades les dites privades persones tinents los dits llibres o protocols, o scriptures, en frau de aquells de qui era interès, abcegaven e celaven los dits llibres o protocols alguns coherens, per les quals raons se seguien e-s són seguits molts e irreparables dampnatges.

Per ço, faent fur nou perpètualment stablim, proveïm, ordenam e manam que d'ací avant quant se sdevindrà algun notar morir, los hereus, marmessors, tudors, curados dels béns de aquells, que aquells dins deu dies comptadors continuament après òbit del dit notari, sien tenguts de remetre e posar en poder de la cort major civil de les dites ciutats, viles e lochs del dit regne on lo dit notar defunct tenia son domicili, los dits llibres, protocols e scriptures, axí pròpies com privades del dit notari, com de altres notaris, los quals pervenguts seran en poder seu sots pena de deu morabatins d'or, les dues parts al senyor Rey e la terça part a·l acusador, e que·ls dits llibres, protocols e scriptures la dita cort sia tenguda comanar realment e de feyt a algun notar de la dita ciutat, vila o loch, dins altres deu dies après següents, sots semblant pena, applicadors e partidors segons que dessús, si donchs emperò lo dit notar deunct en son scrit o altra derrera voluntat no haurà comanats o lexats los dits llibres e scriptures en poder de altre notari vivent.

Emperò lo dit notari, al qual los dits llibres e scriptures seran comanades per la dita cort, sia tengut donar e pagar francament e quítia la mitat de les quantitats o salaris e emoluments que de aquen haurà o traurà als dits hereus e succeïdors e detenidors dels béns del dit notar defunct. Allò mateix ordenam ésser servat en les notes, protocols o altres scriptures que huy són en poder de alguns hereus o succeïdors dels notaris defuncts o de altres persones que no sien notaris, la qual cosa volem haver loch après deu dies que publicat serà, ab veu de crida en cascuna ciutat, vila o loch del dit Regne açò sia observat.